

PROJECTE MIGRACIÓ I REFUGI

1. Introducció

El fenomen migratori és un fet universal que ha estat present al llarg de la història i que manté una gran rellevància en el present. Per què s'ha produït i es continua produint aquest fenomen? Són nombroses les causes que originen l'emigració: guerres, catàstrofes naturals, fams, sequeres mortals, persecucions racials, culturals i religioses, deportacions, la cerca de millors condicions de vida... Aquestes, i moltes altres que podríem continuar enumerant, són algunes de les raons o causes que al llarg de la història han alimentat un fenomen que no ha desaparegut, sinó que en l'actualitat té plena vigència.

Al nostre país, als anys seixanta del segle passat, es van produir dos fenòmens simultanis: una forta emigració interior, des de regions agrícoles a d'altres més industrialitzades, i un altre d'emigració exterior a països europeus i americans. En l'actualitat, assistim a l'arribada de moltes persones d'altres països, fonamentalment de països africans i llatinoamericans. Però, al mateix temps, es produeix un èxode de joves espanyols que busquen millors condicions de vida i feina a altres llocs. Per tant, estem vivint simultàniament dos fenòmens: la immigració i l'emigració.

2. Què podem fer a l'escola?

2.1 Presa de consciència de les característiques de l'alumnat a l'aula

Per a això, podem sol·licitar a les famílies que aportin informació relativa al lloc d'origen o procedència dels membres de la família (dades geogràfiques, culturals, històriques, relats, vivències personals, records, etc.) perquè els seus fills la comparteixin.

2.2 Elaboració d'una enquesta per a ONG

Elaborar una enquesta per enviar-la a diferents ONG (ACNUR, CEAR, Andalusia Acoge, etc.). L'enquesta ha de contenir preguntes relacionades amb la tasca que realitzen en relació amb les persones migrants: com les ajuden i faciliten que puguin reprendre les seves vides.

2.3 Recopilació de notícies per a un dossier

Recollir notícies, tant de diaris en paper com de la premsa digital, amb l'objectiu d'elaborar un dossier en què apareguin diferents apartats relacionats amb l'emigració a Europa, Amèrica, Oceania, Àfrica, etc.

2.4 Recopilació i exposició de material gràfic

Recopilar i exposar fotografies que es poden trobar a la Xarxa, en sales d'exposicions, llibres, àlbums familiars, etc. Aquestes imatges ens permeten visualitzar els rostres de les persones i les seves condicions: per exemple, la foto

d'un nen que va aparèixer mort a la platja procedent del naufragi d'una pastera, o fotos del desembarcament de les persones que arriben en pastera a un port i són ateses per personal de la Creu Roja.

2.5 Recopilació i exposició de vinyetes humorístiques

Recopilar i exposar vinyetes humorístiques que abordin la problemàtica migrant que s'està treballant a l'aula. A partir d'elles, es poden incorporar claus o noves mirades, fer murals i exposar-los, no només a la classe, sinó també als passadissos, la biblioteca i el vestíbul d'entrada, amb la finalitat de fer partícip d'aquesta situació a tot el centre educatiu.

2.6 Elaboració d'un glossari

Es pot acordar si es fa individualment o en petit grup. Amb el glossari es tracta de trobar un llenguatge comú de paraules relacionades amb el fenomen migratori. A tall d'exemple, es poden considerar les paraules següents: abusos, acollida, filats, asil, deportacions, desplaçats, fam, fugida, integració, interculturalitat, màfies, nàufrags, pasteres, papers, pobresa, reagrupament familiar, refugiats, dol migratori, xenofòbia, etc. D'aquestes paraules suggerides, i d'altres que s'hi puguin afegir, els alumnes/es buscaran el seu significat. Això els permetrà conèixer i aprofundir millor en el tema migratori.

2.7 Creació d'una maleta viatgera de llibres

Omplir una maleta de llibres que expliquin o parlin d'històries de persones que deixen el seu lloc d'origen per múltiples causes, per a la seva lectura. Cada aula pot fer la seva pròpia maleta i intercanviar-la amb altres aules. La biblioteca del col·legi s'encarregarà del tema, creant una secció especial dedicada a l'assumpte.

2.8 Cerca d'informació sobre legislació i organitzacions

L'alumnat tractarà de buscar i informar-se de l'existència d'organitzacions, tractats internacionals o lleis que s'ocupen d'aquests assumptes (Tractat de Schengen, ACNUR, Llei d'Estrangeria, etc.).

2.9 Material per al professorat. La maleta viatgera

Aquest projecte va acompanyat de la [Maleta Viatgera](#). La Maleta és un document (o recurs didàctic) que comprèn una sèrie de llibres de lectura, adaptats a diferents edats, i la temàtica de la qual és el refugi i l'emigració.

FLOR LÓPEZ i ISABEL SEBASTIÁN
BasAT en la proposta que apareix a la Revista Peonza, 114, octubre 2015, de
Mariano Coronas Cabrero, mestre i bibliotecari escolar voluntari